

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola

Működési Szabályzata

2016.

Általános rendelkezések

1. §.

Jelen szabályzat a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, 2015. évi CCVI. törvény, a doktori iskolákról, a doktori eljárás rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet, és Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) doktori képzésre és fokozatszerzésre vonatkozó határozatait¹ alapján készült, összhangban a BME Doktori és Habilitációs Szabályzat (DHSZ) és a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) vonatkozó pontjaival.²

A doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit – a fentiekén túlmenően – a Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola Minőségbiztosítási Terve tartalmazza. (<http://www.doktori.hu/index.php?menuid=111>)

Doktori iskola megalakulása, tagjai és szervezete

2.§

(1) A Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskolában (korábbi nevén: Technika-, Mérnök- és Tudománytörténet Doktori Iskola) (továbbiakban: Doktori Iskola) 1998 óta folyik PhD képzés (első akkreditáció 1997.). Végleges akkreditációjáról – az országos szintű rendelkezéseknek megfelelően – 2002-ben született MAB döntés (2002/5/II. MAB határozat). A Doktori Iskola a BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán (továbbiakban: Kar) működik.

3.§

(1) A Doktori Iskola törzstagjainak, illetve a törzstagok személyi összetételének az 1. §-ban felsorolt szabályzatok vonatkozó követelményei szerint a következő feltételeknek kell megfelelniük:

Törzstag az lehet, aki az Egyetemen teljes munkaidőben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott oktató vagy tudományos kutató, vagy a doktori képzésben a BME és az MTA közötti szerződés keretében részt vevő MTA kutatóintézet tudományos tanácsadója vagy kutatóprofesszora, vagy a doktori képzésben a BME és az MTA közötti szerződés keretében részt vevő MTA kutatócsoport tudományos tanácsadója, kutatóprofesszora, vagy a BME Professor Emeritusa.

(2) Új törzstagot a törzstagok testülete a törzstagok javaslata alapján az EHBTD jóváhagyásával kooptálhat.

(3) A törzstagok testületét a MAB létesítéskori akkreditációja, illetve időszaki felülvizsgálata erősíti meg. A törzstagok listája, valamint a törzstagok szakmai munkásságának összegzése megtekinthető a www.doktori.hu honlapon.

(4) A Doktori Iskola törzstagjainak személye és testületeinek személyi összetétele megfelel az 1. §-ban felsorolt szabályzatok vonatkozó követelményeinek.

¹ [2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról](#); [2015. évi CCVI. törvény az oktatás szabályozására vonatkozó egyes törvények módosításáról](#); [387/2012. \(XII.19.\) Kormányrendelet](#); [MAB határozatok](#)

² <http://doktori.bme.hu/szabalyzatok.htm>

4. §

A Doktori Iskola vezetőjét a törzstagok előterjesztése és az EHBDT javaslata alapján, a MAB előzetes véleményének megkérése után a Rektor nevezi ki a 70 éven aluli törzstag professzorok közül. A megbízás időtartama legfeljebb három év, a korhatárig korlátlanul ismételhető.

5. §

- (1) A BME DHSZ szerint a BME-en Egyetemi Doktori Tanács és Habilitációs Bizottság (EHBDT) működik, amely a BME DHSZ 7. § szerint a BME doktori iskoláiban folyó képzést és eljárásokat felügyeli.
- (2) Az EHBDT mellett, doktori iskolánként a doktori képzést felügyelő testületként működik a Doktori Iskola Tanácsa (DIT) (BME DHSZ 12. §).
- (3) A doktori iskolák fokozatszerzést lefolytató testülete – az EHBDT által leadott hatáskörben – a doktori iskolánként működő tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT), amely működését a BME DHSZ 6. § szabályozza.
- (5) A Doktori Iskola törzstagi testületének, DIT-jének és HBDT-jének mindenkori összetétele, valamint a tagok szakmai munkásságának összegzése megtekinthető a www.doktori.hu lapon.

6.§

A 4.§ - 5.§ szerinti megbízások megszűnnek:

- a) megbízás lejártakor,
- b) a megbízással azonos eljárással történő visszahívással,
- c) a megbízott lemondásával,
- d) a megbízott tartós akadályoztatásával, illetve halálával.

Doktori iskola működése

7. §

A Doktori Iskola működését – a Kar Dékáni Hivatalának adminisztratív támogatásával – a Doktori Iskola vezetője irányítja.

8. §

- (1) A Doktori Iskola minden év elején témajavaslatokat kér be, és PhD témákat hirdet meg. A témák és a témavezetők személyének elfogadásáról a DIT dönt. A témák meghirdetése a www.doktori.hu-n a Doktori Iskola aloldalán történik.
- (2) A témavezetőnek a doktori fokozat megszerzésétől számítva legalább 2 évi szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie. Egy témavezető egyidejűleg legfeljebb 4 doktorandusz munkáját irányíthatja. E feltételek alól a DIT csak az EHBDT hozzájárulásával adhat felmentést.
- (3) Minden doktoranduszhoz egy és csak egy témavezető tartozik, aki teljes felelősséggel irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek fokozatszerzésre való felkészülését. Kettős témavezetés csak nemzetközi együttműködés keretében végzett képzés, vagy interdiszciplináris kutatási téma esetén lehetséges, a DIT által elfogadott és az EHBDT előzetes hozzájárulásával meghirdetett témakiírás alapján.
- (4) A témavezető a BME főállású dolgozója vagy Professor Emeritusa, vagy a BME-vel doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézmény főállású dolgozója lehet. Külső témavezető mellé a DIT konzulenszt jelöl ki, aki a BME részéről segíti a témavezető munkáját és figyelemmel kíséri a hallgató szakmai haladását.
- (5) A doktori témát, vagy a témavezető/konzulens személyét kérés(ük)re, az érintett hallgató kérésére, vagy saját hatáskörben a DIT megváltoztathatja. A DIT a döntés előtt kikéri a témavezető munkahelyi előljárójának véleményét.

9. §

- (1) A 8. § szerint meghirdetett témákra a felvételi vizsgát a Kar Dékáni Hivatala szervezi. A Felvételi Bizottságot (FB) a DIT jelöli ki.
- (2) A felvételi vizsgán való részvétel feltétele a fogadókészség írásban történő biztosítása a témavezető, valamint a fogadó egység részéről (tanszék, ill. külső intézmény). A felvétel általános formai követelménye a legalább jó minősítésű diploma (az oklevél minősítését a megszerzéstől számított 2 évig kell figyelembe venni), valamint legalább egy nyelv tudásának igazolása. (BME DHSZ 13.§ 2. pont).
- (3) A FB a felvételi beszélgetésen mutatott felkészültséget, a korábbi tanulmányi eredményeket, a nyelvismeretet, valamint a korábbi szakmai-tudományos tevékenységet 0-100 pont között értékeli. A felvétel feltétele legalább 60 pont elérése.

- (4) A FB jelentése alapján a DIT javaslatot tesz a Kar Dékánjának a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaítélésére. A felvételi döntéseket a Kar Dékánja hozza meg.

10. §

- (1) Egyéni felkészülők esetén a doktori fokozatszerzési eljárás kérelem alapján, a komplex vizsga teljesítésével kezdődik (387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet, 12. §).
- (2) Egyéni felkészülők esetén a felvétel feltétele a doktori iskola működési szabályzatában meghatározott publikációs és egyéb követelmények teljesítése.
- (3) A felvétellel a doktori iskola elismeri a komplex vizsgára bocsátás feltételül meghatározott minimum krediteket, azzal, hogy kérelemre az előzetesen megszerzett ismeretek, kompetenciák alapján további krediteket is el lehet ismerni.
- (4) Egyéni felkészülőhöz a doktori iskola konzulenszt jelöl ki.
- (5) A felvételt követő komplex vizsga a kutatási és disszertációs szakasz első félévéhez tartozik.

11. §

- (1) A DIT minden félév előtt elfogadja a doktori képzésben javasolt tárgyak és oktatóik listáját. Az elfogadott tárgyakat meghirdeti a Doktori Iskola honlapján. A doktori képzés része az „irányított oktatás” 16-20 kreditpont határok között (BME TVSZ 177. § (4) szerint).
- (2) A Doktori Iskola oktatói csak azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket a DIT adott időszakra alkalmasnak tart a Doktori Iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására.

12. §

A Doktori Iskola nyilvántartási rendszerének, adminisztrációjának és tájékoztatási kötelezettségének feladatát a Kar Dékáni Hivatal látja el.

Doktori fokozatszerzés

13. §

- (1) A fokozatszerzési eljárást lefolytató szervezet a HBDT. A HBDT előterjesztése alapján a fokozatot az EHBDT ítéli oda.

- (2) A doktori fokozat követelménye a komplex vizsga teljesítése és az abszolútorium megszerzése. A komplex vizsga részletes leírását a doktori iskola képzési terve tartalmazza.
- (3) A doktori eljárást és a fokozat általános követelményeit a BME DHSZ részletesen szabályozza.
- (4) A fokozat megszerzéséhez – a BME DHSZ 17.§ (6) szerint – a tudományági HBDT által kidolgozott, a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszernek is eleget kell tenni a disszertáció benyújtásakor. A HBDT által kidolgozott fokozatszerzési követelményrendszert – a BME DHSZ 7.§ (7) g) szerint – az EHBDT-nek jóvá kell hagynia. Ezt a követelményrendszert a HBDT rendszeresen felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja.
- (5) Ha a fokozatszerzési követelményekben változás történik, akkor a változásról született döntést követő 2 éven belül a jelölt választása szerint kell alkalmazni a korábbi vagy az új követelményeket.
- (6) Az aktuális követelményrendszer része a Doktori Iskola Működési Szabályzatának (1. melléklet), és elérhető a www.doktori.hu adatbázisban, valamint a Doktori Iskola honlapján. (http://www.filozofia.bme.hu/doctoral_school)
- (7) A saját eredményeket közlő publikációkat a tézispontokhoz kell rendelni, és ezekről a Doktori Iskola által meghatározott formában társszerzői lemondó nyilatkozatot kell kérni. A fokozat megszerzésének feltétele, hogy a tézispontokhoz rendelt publikációk eleget tegyenek a Doktori Iskola részletes publikációs követelményrendszerének is.

Záró rendelkezés

14.§

Jelen Szabályzatot a BME EHBDT 2017. megtárgyalta és jóváhagyta. A Szabályzat azonnal érvénybe lép.

Budapest, 2017.

Dr. Forrai Gábor
A Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola vezetője

Melléklet:

1. *A fokozatszerzés publikációs követelményei*
2. *A fokozatszerzés nyelvi követelményei*

A FOKOZATSZERZÉS PUBLIKÁCIÓS KÖVETELMÉNYEI

1. Az fokozat megszerzéséhez szükséges legalább 4 publikáció, melyből legalább 2 idegen nyelven megjelent (vagy közlésre elfogadott) lektorált folyóiratcikk, ebből legalább 1 Web of Science vagy Scopus adatbázisban szereplő folyóiratban megjelent cikk. (BME Doktori és Habilitációs Szabályzat 17.§ (5) bek.)

2. A fokozat megszerzéséhez a doktorandusznak legalább 42 publikációs kreditpontot kell szereznie. Az egyes publikációk által szerzett kreditpontok a következők:

magyar nyelvű tanulmány	3
idegen nyelvű tanulmány	6
dolgozat	15
monográfia	24
Q4-es Scimago minősítésű folyóiratban megjelent tanulmány	15
Q3-es Scimago minősítésű folyóiratban megjelent tanulmány	18
Q2-es Scimago minősítésű folyóiratban megjelent tanulmány	21
Q1-es Scimago minősítésű folyóiratban megjelent tanulmány	24
Web of Science-ben szereplő folyóiratban megjelent tanulmány	24
Elfogadott folyóiratok valamelyikében megjelent tanulmány	15
Nemzetközi kiadónál megjelent (idegen nyelvű) könyvfejezet	15
Scopusban szereplő konferencia proceedingsben megjelent tanulmány	15
Web of Science-ben szereplő konferencia proceedingsben megjelent tanulmány	15

Magyarázat:

- (1) Egy publikációra csak egyetlen besorolás alapján jár kreditpont. Minden esetben a doktorandusz számára kedvezőbb besorolás a mérvadó.
- (2) Dolgozat: a komplex vizsgát megelőzően 1 db közlésre még el nem fogadott tanulmánnyal lehet kreditet szerezni, amennyiben a témavezető úgy ítéli meg, hogy reális esély van annak legalább Q4-es folyóiratban való megjelentetésére. Ha az írás végül ennél jobb minősítésű folyóiratban jelenik meg, akkor doktorandusz az írás elfogadásakor további kreditben részesül.
- (3) Amennyiben egy folyóiratot különböző diszciplínákban a Scimago másként minősít, akkor a hallgató számára kedvezőbb minősítés alapján kell a kreditpontot megítélni.
- (4) A Scimago minősítés az elfogadás pillanatában ismert utolsó három év minősítésének átlaga, matematikai kerekítéssel.
- (5) Monográfia és könyvfejezet csak akkor fogadható el, ha a kötet olyan tudományos könyvkiadónál jelent meg, amely évente legalább 15 tudományos kötetet jelentetett meg a megelőző két évben, és a könyvet vagy könyvrészletet tudományos fokozattal rendelkező szakmai bíráló lektorálta.
- (6) Társszerzővel írott tanulmányok esetén a doktorandusz szerzői súlya szerint részesül a kreditpontokban, kivéve ha a témavezetője az egyetlen társszerző. A témavezetővel

közösen írott tanulmányok 100%-os szerzői súlyúnak minősülnek.

(7) Az elfogadott folyóiratok olyan, a doktori iskola kutatási területén elismert folyóiratok, amelyek nem szerepelnek a Scimagoban. Ezek a következők:

Appraisal

Linguistic and Philosophical Investigations

Opus et Educatio

Polanyiana

Studies in the History of Natural Sciences

Techné: Research in Philosophy and Technology (issued by The Society for Philosophy and Technology), ISSN: 1091-8264.

3. A 42 kredit megszerzésén túlmenően teljesülnie kell az alábbi feltételek valamelyikének.

- a) 36 kreditpont értékű tanulmány Scimago minősítésű vagy Web of Science-ben szereplő, vagy az elfogadott folyóiratok listáján szereplő folyóiratokban illetve a Scopusban vagy a Web of Science-ben szereplő konferencia proceedingsben
- b) 1 magyar nyelvű monográfia és 18 kreditpont értékű idegen nyelvű publikáció.

Átmeneti rendelkezés:

2018. szeptember 1-ig a doktoranduszok mind a korábbi, mind a jelenlegi szabályozás szerint teljesíthetik a doktori fokozatszerzés publikációs követelményeit.

A publikációs követelményt a Tudományfilozófia és Tudománytörténet HBDT 2017. március 16-án, a BME EHBDT 2017. március 30-án elfogadta. A szabályozás a jóváhagyás után azonnal érvénybe lép.

Doktori (PhD) fokozat megszerzésének nyelvi követelményei
a Tudományfilozófia és Tudománytörténet HBDT kiegészítése
a BME Doktori és Habilitációs Szabályzatának követelményrendszeréhez

A doktori értekezés benyújtásakor a jelölt rendelkezzen a BME DSZ 17.§ (3) bek. a) pontja szerinti angol nyelvvizsgálóval, valamint egy második – a disszertáció témája szempontjából releváns – idegen nyelv ismeretét igazoló államilag elismert legalább alapfokú nyelvvizsgálóval.

A nyelvi követelményeket a Tudományfilozófia és Tudománytörténet DT 2008. április 29-én fogadta el, a BME EHBDT 2008. május 29-én hagyta jóvá. A szabályozás 2008. május 29-én lép érvénybe.